МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КООРДИНАЦІЙНА РАДА З НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
СТУДЕНТСЬКА РАДА

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

86 ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ФАРМАЦІЇ - 2026»

14-15 травня 2026 року

ЗАПОРІЖЖЯ – 2026

ГУМАНІТАРНІ, БІОЕТИЧНІ І ПРАВОВІ АСПЕКТИ МЕДИЦИНИ ТА ФАРМАЦІЇ 361
ЕТАПИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ 361
Нагайлик Д.Ю.
МЕДИЦИНА КИЇВСЬКОЇ РУСІ: НАПРЯМИ, СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ 362
Кривенко А. М.
ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ З ЛЮДЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ ТА ПСИХІЧНИМИ РОЗЛАДАМИ 363
Козак Л.І.
ДЖЕРЕЛА ЗАПОЗИЧЕНИХ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНІВ 364
Кисла П.Є.
АНТИЧНА МУДРІСТЬ У СУЧАСНІЙ ПСИХОТЕРАПІЇ: ВІД ЕПІКТЕТА ДО МЕТОДІВ ПОДОЛАННЯ ТРИВОГИ 365
Колісник Ю.О.
БІОЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ РЕДАГУВАННЯ ГЕНОМУ (CRISPR) В ЄВРОПІ 366
Бевзюк А.Є.
ЯТРОГЕНІЯ В ПСИХІАТРІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ: ПРИЧИНА, НАСЛІДКИ ТА ПРОФІЛАКТИКА 367
Фіногенова К.Ю.
ФАРМ-БЛОГЕРСТВО В ТІКТОК ТА INSTAGRAM: ТРАНСФОРМАЦІЯ НАУКОВОГО СТИЛЮ В «КЛІКБЕЙТ» ТА РИЗИКИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ 368
Величко М.С., Безпальченко Л.М., Губушкіна А.А.
ДОКИРИЛИЧНЕ ПИСЬМО НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ 369
Потапова К.М.
СОЦІАЛЬНЕ СПРЯМУВАННЯ МИСТЕЦТВА МУРАЛІВ 370
Авраменко А. Л.
ФІЛОСОФІЯ МЕДИЧНОГО ДОСВІДУ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: МІЖ СТРАХОМ, САМОДІАГНОСТИКОЮ ТА ВТРАТОЮ ЦІЛІСНОСТІ ОСОБИСТОСТІ 371
Шеставіна Н.С.
ПРАВО НА ЦИФРОВУ ДРУГУ МЕДИЧНУ ДУМКУ В СИСТЕМІ AI-ASSISTED HEALTHCARE: ПРОГАЛИНИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ 372
Бишек М.Ю., Лебич А.С.
ЮРГЕН ХАБЕРМАС І "МАЙБУТНЄ ЛЮДСЬКОЇ ПРИРОДИ": МОРАЛЬНІ МЕЖІ ЄВГЕНІКИ 373
Мастюх М.С.
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ МЕДИЦИНИ КИЇВСЬКОЇ РУСІ 374
Невакшонова А.М.
РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКИХ ДІАЛЕКТІВ ТА ЇХ СУЧАСНИЙ СТАН 375
Горобець А. М.
ПОШУК СЕНСУ ЯК ФУНДАМЕНТ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я: ВІД ЛОГОТЕРАПІЇ ВІКТОРА ФРАНКЛА ДО СУЧАСНОЇ СТІЙКОСТІ 376
Бровко К. І.
МЕНОНІТИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОСИСТЕМИ СТЕПУ ПІВДЕННОЇ УКРАЇНИ В XIX СТ. 376
Мурашова Д.Д.
ЗАХИСТ МАЙБУТНІХ ПОКОЛІНЬ ЧЕРЕЗ БІОПОКРАЩЕННЯ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ: ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ 377
Зінчук М.В.
ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕХНІК МЕДИТАЦІЇ 378
Портна Д.І.
ЛОГОТЕРАПІЯ ВІКТОРА ФРАНКЛА ЯК РЕСУРС ПОДОЛАННЯ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ КРИЗИ ДЛЯ ЛЮДИНИ 380
Авраменко А. Л.
СУБ'ЄКТИВНА ОЦІНКА СТУДЕНТАМИ ВПЛИВУ ПОВІТРЯНИХ ТРИВОГ НА РЕЖИМ СНУ ТА КОГНІТИВНІ ФУНКЦІЇ. 381
Жураківська В.М., Фігель.С.Д.

МЕДИЦИНА КИЇВСЬКОЇ РУСІ: НАПРЯМИ, СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ

Кривенко А. М.
Науковий керівник: к.соц.ком., доц. Козиряцька С.А.
кафедра культурології та українознавства
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Медицина існує стільки, скільки існує сама людина, адже потреба зцілювати і бути зціленим є однією з найглибших людських потреб. На теренах Київської Русі ця потреба породила самобутню медичну культуру, яка поєднувала досвід народного цілительства, духовну силу монастирів і перші паростки світської лікарської практики. Вивчення цієї спадщини є важливим не лише для розуміння минулого, а й для усвідомлення витоків вітчизняної медицини.

Мета дослідження. На основі аналізу історичних джерел та наукових публікацій визначити основні напрями, спеціалізації та методи лікування в медицині Київської Русі. Відповідно до мети було використано методи аналізу, порівняння та узагальнення.

Отримані результати. У медицині Київської Русі склалися три основні напрями: містична медицина, представлена волхвами та знахарями; монастирська медицина, яку уособлювали ченці-цілителі; та ремісниче, або світська медицина – лічці-ремісники і вчені лікарі (переважно іноземці). Однак вчених лікарів (греків, візантійців, вірменів, сірійців) могли собі дозволити лише заможна верхівка, бояри або князівські дружинники. Лікарів тоді називали «лічцями» або «гойцями» – від слова «гоїти», тобто зцілювати. Їхня праця була суспільно визнаною: «Руська правда» (XI ст.) законодавчо закріпила право лічця на оплату та зобов'язала винуватця заподіяної шкоди здоров'ю відшкодовувати витрати на лікування.

Вже тоді починали викристалізовуватись окремі спеціалізації. Різальники опікувались хірургічним лікуванням ран і ампутаціями (особливо затребуваними були в умовах частих воєнних конфліктів). Костоправи займались переломами та вивихами, зубоволоки – зубним лікуванням, рудомети – кровопусканням. Окрему нішу займали зілійники і травниці, що готували відвари та настої з полину, звіробою, подорожника і кропиви, а повитухи надавали акушерську допомогу. Поряд із рослинними засобами широко використовували мед, молоко, жир і продукти тваринного походження, а баня правила за важливий гігієнічний і лікувальний засіб.

Першими осередками організованої медичної допомоги стали монастирські лічниці. Лічниця Києво-Печерської лаври, заснована ігуменом Феодосієм Печерським у 1070 р., та лічниця в Переяславі, відкрита митрополитом Єфремом у 1091 р., надавали допомогу всім охочим безоплатно. Серед уславлених ченців-цілителів – Агапіт Печерський, Даміан та Антоній Печерський. Цікаво, що медичні послуги надавали не тільки чоловіки. Крім жінок-травниць та повитух, у джерелах XII ст. згадують також про жінок-лікарок, костоправок, які вміли робити масаж та доглядали хворих. Окремою сторінкою в історії медицини Київської Русі є постать Євпраксії-Добродії, доньки київського князя, яка у 1130-х роках написала грецькою мовою трактат «Алімма» («Мазі») – одну з найдавніших медичних праць, що дійшли до нас. Важливими пам'ятками, що містять медичні відомості, є «Повість минулих літ», де згадано про смерть князя під час видалення пухлини; «Ізборники Святослава» (1073 р., 1076 р.), де описано деякі хвороби, припущення про їхні причини, лікування та запобігання шлунково-кишковим розладам, шкірним хворобам, надано рекомендації щодо гігієни; «Києво-Печерський патерик» містить опис випадку прокази, яку вилікував чернець; у Галицько-Волинському літописі (1288 р). описано невиліковну хворобу волинського князя Володимира Васильковича (рак нижньої щелепи) і так далі.

Що стосується методів лікування, то тут можна виокремити три напрями – психотерапію, фітотерапію та фізіотерапію. Давньоруські джерела засвідчують, що і в дохристиянські часи, і після прийняття християнства важливу роль відігравало своєрідне навіювання за допомогою замовлянь, а згодом і молитов, що забезпечувало позитивний психологічний настрій, який сприяв подоланню фізичної недуги. Так, спочатку це робили шептухи, волхви, а потім ченці та лікарі при княжому дворі (лікар Агапіт зцілював хворих молитвою та зіллям). Фітотерапія, тобто лікування «зіллям» – ліками рослинного й тваринного походження – здавна була поширена на Русі. Тому до нашого часу дійшли різноманітні травники або окремі рецепти настоїв з лікарських трав. Компреси, пов'язки, масаж, змащування й протирання, кровопускання, лазня – це процедури, які є складовою такого напряму лікування, як фізіотерапія.

Висновки. Медицина Київської Русі була цілісною і для свого часу досить розвиненою системою. Вона поєднувала народне цілительство, монастирську і світську практику та дала початок першим медичним спеціалізаціям. Монастирська медицина заклала основи організованої лікарняної допомоги в Україні, а такі постаті, як Євпраксія-Добродія, свідчать про те, що медична думка на наших землях здіймалась до рівня писемної наукової традиції. Ця спадщина заслуговує на належне місце в пам'яті й дослідженнях сучасних медиків.

ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ З ЛЮДЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ ТА ПСИХІЧНИМИ РОЗЛАДАМИ

Козак Л.І.
Науковий керівник: к.філол.н. Федько О.Ю.
Кафедра культурології та українознавства
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Сучасна тенденція до відкритості у спілкування та створення інклюзивного суспільства на засадах толерантності з урахуванням індивідуальних потреб кожного члена зумовлює потребу в інформуванні населення про особливості фізичного, психічного та емоційного розвитку людей з інвалідністю, зокрема з порушеннями інтелекту та психічними розладами. Важливим аспектом цього процесу є формування культури спілкування, яка ґрунтується на повазі до гідності людини, прийнятті її індивідуальних особливостей та забезпеченні рівних можливостей для участі в суспільному житті.

Мета дослідження. Метою цієї розвідки є визначити основні принципи комунікації з людьми з порушеннями інтелекту та психічними розладами. Досягнення поставленої мети передбачає узагальнення сучасних наукових підходів та виокремлення практичних рекомендацій, які можуть бути використані у професійній діяльності та повсякденному спілкуванні.

Матеріали та методи. У ході дослідження було використано комплекс теоретичних методів, зокрема аналіз і узагальнення наукової літератури з питань комунікації, інклюзії та психологічних особливостей осіб із порушеннями інтелекту та психічними розладами. Використано методи систематизації та узагальнення наявних рекомендацій щодо взаємодії з особами, які мають особливі освітні та комунікативні потреби.

Отримані результати. Комунікація з людьми з порушеннями інтелекту та психічними розладами має будуватися на таких засадах: врахування особливостей темпу сприйняття, потреби у повторі інформації; конкретизація (уникнення абстрактних рекомендацій, надання конкретних, чітких вказівок); забезпечення наочності (візуального матеріалу або практичної демонстрації); буквальність (уникнення сарказму, метафор тощо); тактовність та емотивність (врахування підвищеної емоційної вразливості, вміння